DJBRU (2024), 8(2): 66-81 E-ISSN: 2985-0444; P-ISSN: 2651-124X

วารสารสหวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Disciplinary Journal Buriram Rajabhat University

The Integrating Folk Music Skills Through Participatory Learning to Develop Quality for Lifelong Learning of Students at Chaloem Phrakiat Border Patrol Police School, Ban Rong Lueai Buriram Province

Akachai Teerapuksiri[1*], Panasin Sriviset[1], and Weerayut Sutto[1]

[1] *Faculty of Education, Buriram Rajabhat University, Buriram, Thailand*

Article Info

Research Article

Article history:

Received: 13 May 2024

Revised: 22 July 2024

Accepted: 23 July 2024

Keyword

Integration of folk music skills,
Participatory learning,
Lifelong learning,
Quality of life development,
Border patrol police school students

***Corresponding author:**

akachai.tp@bru.ac.th

Abstract

This research aimed to 1) study the problem of folk music skills, 2) develop the efficiency of folk music skill training kits to meet efficiency according to the criteria of 75/75, 3) study students' academic achievement after using the music skill training kits, and 4) study their satisfaction with the folk music skill training kits. It is a mixed research method. The data were collected from 20 of Students at Chaloem Phrakiat Border Patrol Police School, Ban Rong Lueai Buriram Province. The research instruments were a pre-test and post-test of folk music skills. The folk music skill training kits assess folk music practice skills academic achievement test and a satisfaction questionnaire with a satisfaction questionnaire regarding the folk music skill training set. Statistics used in data analysis include basic statistics such as percentage, mean, and standard deviation. The statistics used to check the hypothesis were t-tests. The research results found that 1) the students learned only some basic music skills in the subject, and there was no practice. The musical instruments are still insufficient, 2) The efficiency of the folk music skill training kits by learning to participate in quality development towards lifelong learning is equal to 76.25/88.25, which is higher than the set criteria 75/75, 3) the results of the academic achievement test after studying are higher than before studying, with statistical significance at the level. 0.05, and 4) students were satisfied with the overall skills training kits at a high level. In each aspect, such as measurement and evaluation, the teacher side and learning management activities are at the highest level, and the teaching instruments side of learning management, the music skill training kits, and the content of this course are at a high level.

การบูรณาการทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านโรงเลื่อย จังหวัดบุรีรัมย์

เอกชัย ธีรภัคสิริ[1*] พนาสินธุ์ ศรีวิเศษ[1] และวีระยุทธ สุทโธ[1]

[1] คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ข้อมูลบทความ

บทความวิจัย

คำสำคัญ

การบูรณาการทักษะดนตรีพื้นบ้าน
การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม
การเรียนรู้ตลอดชีวิต
การพัฒนาคุณภาพชีวิต
นักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัญหาด้านทักษะดนตรีพื้นบ้าน 2) พัฒนาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้าน ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 3) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังใช้ชุดฝึกทักษะดนตรี และ 4) ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้าน โดยเป็นการวิจัยแบบผสม เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านโรงเลื่อย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบทักษะดนตรีพื้นบ้านก่อนเรียนและหลังเรียน ชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้าน ประเมินทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้าน แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้าน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการตรวจสอบสมมติฐาน ได้แก่ การทดสอบค่าที ผลการวิจัย พบว่า 1) นักเรียนมีการเรียนทักษะด้านดนตรีบ้างในรายวิชาดนตรี โดยเรียนเพียงแค่เนื้อหาพื้นฐานยังไม่ได้มีการฝึกปฏิบัติเนื่องจากเครื่องมือและอุปกรณ์ทางด้านดนตรียังมีได้เพียงพอ 2) ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบ มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตเท่ากับ 76.25/88.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75 3) ผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 4) นักเรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกทักษะโดยรวมอยู่ในระดับมากและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านครูผู้สอน และด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านสื่อในการจัดการเรียน ด้านชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้าน และด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมาก

บทนำ

ดนตรีถือเป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่มนุษย์ได้สร้างขึ้นมาเพื่อเป็นเครื่องมือในการตอบสนองความบันเทิงทางจิตใจโดยการสร้างสรรค์จากการลอกเลียนแบบเสียงจากธรรมชาติและการสร้างสรรค์จากจิตนาการของผู้ประพันธ์ ทำให้มนุษย์มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข (วาสนา สาระจันทร์, 2561) กิจกรรมเสริมทักษะด้านสุนทรียะทางด้านดนตรีจึงได้เข้ามามีบทบาทและเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน เพราะดนตรีจะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกสุข ความสนุกสนาน เกิดการใช้จินตนาการ มีการพัฒนาทางด้านจิตใจ อารมณ์ ความคิด ซึ่งจินตนาการและสังคมจะเป็นแรงผลักดันให้ผู้เรียนมีความมั่นคงทางอารมณ์ มีสุขภาพจิตดีและสุขภาพกายดี และเป็นคนที่มีความเชื่อมั่นในตนเอง (พจณิชา ฤกษ์สมุทร, 2562) ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระ

ของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ จากนโยบายดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของการอนุรักษ์ ส่งเสริมศิลปะวัฒนธรรมของชาติ ซึ่งดนตรีพื้นบ้านถือได้ว่าเป็นสิ่งที่สำคัญอีกแขนงหนึ่ง ที่ยังคงคุณค่าแห่งความเป็นไทยได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้ เนื่องจากดนตรีพื้นบ้านเป็นศิลปะ-วัฒนธรรมที่สามารถถ่ายทอดขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะท้องถิ่นที่มีการนำเอาดนตรีพื้นบ้านที่เป็นเอกลักษณ์อันทรงคุณค่าของสังคมนั้นๆ (ปิยพันธ์ แสนทวีสุข และคณะ, 2547) ไปบูรณาการกับการจัดการเรียนการสอนอันก่อให้เกิดทักษะการเรียนรู้ที่มีคุณประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเยาวชนไทยต่อไป ดนตรีพื้นบ้านเป็นสาระการเรียนรู้หนึ่งมีสามารถนำมาจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นตามความต้องการของชุมชนและผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าถึงการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยการนำเอาวัฒนธรรมการดำเนินชีวิต (อัจฉรา ชำนาญวงษ์, 2553) ดนตรีพื้นบ้านเป็นเครื่องดนตรีที่มีความน่าสนใจหลากหลายชนิด อาทิ เช่น แคน โหวต ซอ โปงลาง และพิณ ซึ่งเครื่องดนตรีดังกล่าวเป็นเครื่องดนตรีที่นิยมของคนในภาคอีสานของประเทศเป็นเครื่องดนตรีพื้นบ้านที่กำลังจะสูญหายไปเนื่องจากขาดการสืบทอด ถ้าหากมีการบูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับดนตรีพื้นบ้านในโรงเรียนต่างๆ เพื่อให้เด็กและเยาวชนไทยมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของดนตรีในท้องถิ่น มีความรัก ชื่นชม ซาบซึ่ง และมีความหวงแหน ตลอดจนช่วยกันอนุรักษ์สืบทอดดนตรีพื้นบ้านอีสานให้คงอยู่สืบไป (ปิยพันธ์ แสนทวีสุข, 2549)

จากการศึกษาผลงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่า สถานศึกษาต่าง ๆ มีการนำเอาดนตรีพื้นบ้านไปประยุกต์ใช้กับการจัดการเรียนการสอน อาทิ พจณิชา ฤกษ์สมุทร (2562) เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทางดนตรีตามทฤษฎีของโคดาย มีคะแนนเฉลี่ยด้านพัฒนาการความคิดริเริ่มในทางสร้างสรรค์ ด้านการเรียนรู้ทักษะทางดนตรีตามทฤษฎีของโคดาย และด้านสุขภาวะทางอารมณ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน พัฒนาการของเด็กปฐมวัยหลังการได้รับการจัดประสบการณ์ในรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ทางดนตรีตามทฤษฎีของโคดายจากการนำเสนอด้วยเส้นกราฟ เด็กปฐมวัยหลังการได้รับการจัดประสบการณ์ในรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ทางดนตรีตามทฤษฎีของโคดายมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย เนื่องจากเป็นช่วงการเรียนรู้ทักษะทางดนตรีที่เกี่ยวกับสัญลักษณ์มือตามทฤษฎีของโคดายเป็นครั้งแรก ภายหลังจากที่มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง พัฒนาการของผู้เรียนมีแนวโน้มดีขึ้นตามลำดับ และพฤติกรรมของเด็กปฐมวัยหลังจากการได้รับการจัดการเรียนรู้แล้ว เด็กมีทักษะทางดนตรีมีสุขภาวะทางอารมณ์และมีความคิดริเริ่มในทางสร้างสรรค์ทักษะทางดนตรีเป็นไปในแนวทางที่ดี งานวิจัยของกฤษฎ์ พีรธนัศสกุล (2564) 1) รูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมืองโดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล มีองค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการเรียนการสอนและเงื่อนไข การนำรูปแบบไปใช้ กระบวนเรียนการสอน ประกอบด้วย (1) รู้เครื่องดนตรี (2) รู้โน้ตเพลง (3) รู้หลักการปฏิบัติ มีดังนี้ (3.1) สังเกตรับรู้ (3.2) ทำตามแบบ (3.3) ทำโดยไม่มีแบบ (3.4) ฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ และ (3.5) วัดทักษะทางดนตรี (4) รู้รักษาเครื่องดนตรี (5) รู้พัฒนาฝีมือ และ (6) รู้คุณครูที่สั่งสอน 2) รูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมืองโดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากลที่พัฒนาขึ้นมานี้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 89.69/91.26 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ 3) ดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมืองโดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากลมีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 83.96 4) หลังการเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมืองโดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 5) ผู้เรียนที่มีความพึงพอใจของต่อรูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีพื้นเมืองโดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากลอยู่ในระดับมากที่สุด และ 6) การประเมินทักษะทางดนตรีหลังการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนวิชาดนตรี พื้นเมืองโดยใช้ K6 Model และการใช้ดนตรีพื้นเมืองผสมผสานดนตรีสากล ประเมินทักษะทางดนตรีโดยใช้แบบประเมินชุดเดิมโดยรวมอยู่ในระดับมาก

ซึ่งในปัจจุบันการบูรณาการทักษะดนตรีถือเป็นการบูรณาการกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่นำเอาความหลากหลายทางด้านดนตรีมาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการ

เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผ่านการลงมือปฏิบัติเพื่อการพัฒนาศักยภาพของตัวผู้เรียน ตลอดจนการเสาะแสวงหาประสบการณ์ความรู้จากการปฏิสัมพันธ์กับชุมชนและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ จนกลายเป็นทักษะที่บังเกิดผลแก่ผู้เรียน รวมถึงการสร้างการเรียนรู้ให้กับชุมชนและสังคมที่เป็นการนำเอาความรู้ของผู้เรียนที่มีทักษะไปเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้กับชุมชน มีการบูรณาการเพื่อให้ใช้ประโยชน์ทางด้านการจัดการเรียนการสอน และการวิจัย สร้างเครือข่ายกับหน่วยงานซึ่งเป็นแหล่งงานของผู้เรียนที่นำไปสู่คุณภาพการเรียนรู้ตลอดชีวิต (เสาวลักษณ์ รัตนิพนธ์, 2560) โดยเป็นการ บูรณาการทักษะทางด้านเจตคติ ความเชื่อไปพร้อมกันกับการบูรณาการเนื้อหาความรู้ โดยผู้เรียนได้มีการเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติตามศักยภาพของตนเองอย่างแท้จริง ทั้งนี้ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนบรรลุถึงจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนและเป็นวิธีการที่จะทำให้ได้การบูรณาการการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพ ช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น มีทักษะและกระบวนการเรียนรู้ที่ดี รู้จักคิด วิเคราะห์และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังเป็นการจัดการเรียนการสอนด้วยบูรณาการทักษะทางด้านดนตรีให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้การอนุรักษ์ พัฒนา และส่งเสริมทางด้านศิลปะและวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นต่อไปอย่างคุณภาพ (ลลิดา ธรรมบุตร และคณะ, 2556)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงศึกษาการบูรณาการทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านโรงเลื่อย จังหวัดบุรีรัมย์ ผลลัพธ์ที่ได้สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะดนตรีพื้นบ้านเพื่อพัฒนาไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพด้านการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้และนำกระบวนการเรียนรู้ไปสู่การเรียนในชีวิตจริง รวมถึงใช้เป็นแนวทางในการรักษาและสืบทอดวัฒนธรรมเพื่อการเผยแพร่และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นผ่านทางดนตรีที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่นนั้นๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาด้านทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านโรงเลื่อย จังหวัดบุรีรัมย์

2. เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านโรงเลื่อย จังหวัดบุรีรัมย์ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังใช้ชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านโรงเลื่อย จังหวัดบุรีรัมย์

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านโรงเลื่อย จังหวัดบุรีรัมย์

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skills) ถือเป็นปัจจัยการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะต้องกระทำและฝึกปฏิบัติด้วยตนเองเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่สามารถพิสูจน์ได้อันจะก่อให้เกิดความชำนาญในการแสดงออกซึ่งความคิด ความคิดเห็น และพฤติกรรมในการแสดงภาวะผู้นำ การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม การค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ดังนั้น ทักษะการเรียนรู้จึงถือเป็นความสามารถในการรับรู้และการแสดงออกได้อย่างคล่องแคล่วในการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ซึ่งประกอบด้วย 1) ทักษะการบริหารเวลา 2) ทักษะการอ่าน 3) ทักษะการจำ 4) ทักษะการจดบันทึก 5) ทักษะการตั้งคำถาม 6) ทักษะการใช้แหล่งเรียนรู้ 7) ทักษะการเขียนรายงาน 8) ทักษะการประเมินตนเอง และ 9) ทักษะการเตรียมตัวสอบ (พนมพร จันทรปัญญา และวลัยพร เตชะสรพัศ,2559; ศิษาวรรณ อินทะเสน, 2553;พรรณทิภา คำพรหม, 2551 และดารณี ศักดิ์ศิริผล, 2549) ดังนั้น ทักษะการเรียนรู้จึงถือเป็นทักษะที่มีอยู่ในตัวบุคคลที่สามารถนำไปใช้ในการจัดเรียนรู้ของตนเองได้ตลอดชีวิตอันส่งผลให้เกิดการ

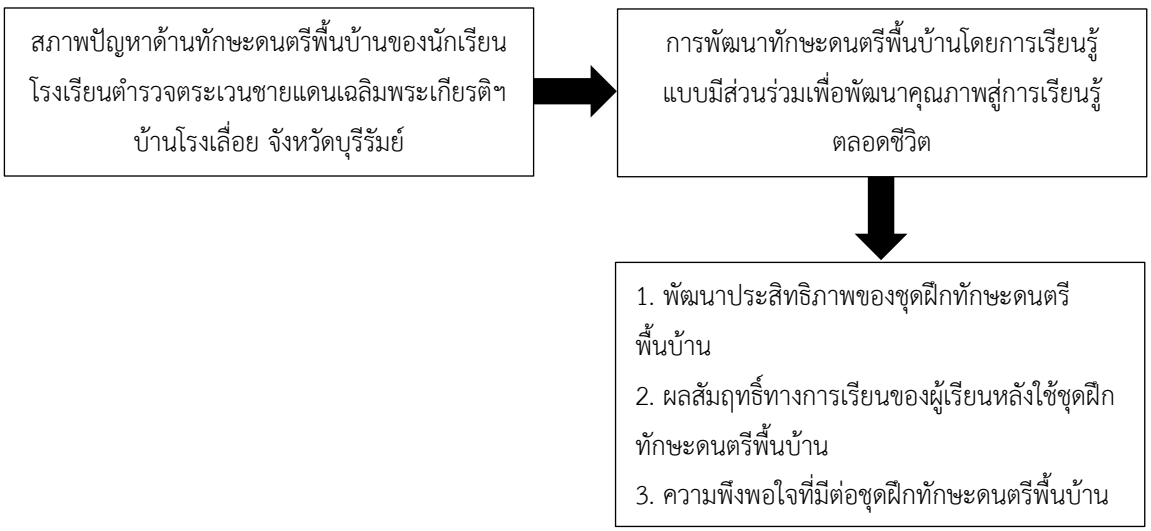
นำไปใช้ประโยชน์ไม่ว่าจะเป็นในการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพที่จะนำมาซึ่งความมั่นคงและความสมดุลในชีวิตอย่างยั่งยืน

สำหรับกระบวนการจัดการเรียนรู้ทางด้านดนตรี (Music Learning Management Process) เป็นกระบวนการที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่มุ่งพัฒนากระบวนการทางความคิดและทักษะของผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในทางด้านดนตรีชนิดต่างๆ ดังนั้น กิจกรรมการเรียนการสอนทักษะทางด้านดนตรีจึงเป็นกระบวนการปฏิบัติที่เกิดจากความรู้ ความเข้าใจในทางดนตรี ทั้งในด้านการฟัง การร้อง การเคลื่อนไหว การเล่น การสร้างสรรค์ และการอ่าน โดยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดนตรีควรต้องเน้นการสอนทักษะทางดนตรีให้แก่ผู้เรียนโดยครบถ้วน ซึ่งทักษะเหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความซาบซึ้งและมีสุนทรียในทางดนตรีเพิ่มมากขึ้น (เกษมสันต์ ตราชู, 2564) ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนรู้ทางด้านดนตรีเป็นกระบวนการที่สามารถนำมาบูรณาการกับการดำรงชีวิตได้หลากหลายอันนำมาซึ่งความสุข ดังนั้น ทักษะทางด้านดนตรีพื้นบ้านจึงเป็นทักษะที่มีความสำคัญในชีวิตที่สามารถนำไปบูรณาการกับศาสตร์ต่าง ๆ ได้หลากหลายอันส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตและผู้เรียนสามารถนำไปใช้เพื่อการสร้างชุมชนให้มีความสุขอันนำมาซึ่งสุขภาวะที่ดีส่งผลให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความสุขในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

นอกจากนั้นการบูรณาการทักษะดนตรีพื้นบ้าน (Integrating Folk Music Skills) จึงเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เป็นการแบบบูรณาทักษะทางด้านตรีเข้ากับการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานและมีความสุขในการเรียน ซึ่งจากบทบาทของดนตรีพื้นบ้านที่มีต่อพัฒนาการต่าง ๆ ด้านสมอง และนำมาใช้กับการสอนแบบบูรณาการในโรงเรียนแล้ว ทักษะดนตรีพื้นบ้านยังมีบทบาทต่อสังคมและชีวิตของมนุษย์ในหลายๆ ด้าน อาทิเช่น (1) การใช้ดนตรีแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึก (2) การเข้าถึงความซาบซึ้งทางสุนทรีย์ด้วยดนตรี (3) การใช้ดนตรีเพื่อความบันเทิง หรือกิจกรรมบันเทิงในสังคม (4) การใช้ดนตรีเป็นเครื่องมือในการสื่อสารโดยเฉพาะในวัฒนธรรมเดียวกัน (5) การใช้ดนตรีเป็นตัวแทนหรือใช้เป็นระบบสัญลักษณ์รูปแบบหนึ่ง (6) การใช้ดนตรีกระตุ้นการตอบสนองหรือการเคลื่อนไหวของร่างกาย (7) การใช้ดนตรีเพื่อจุดประสงค์ทางศาสนา (8) ใช้ดนตรีเป็นส่วนช่วยการการธำรงรักษาวัฒนธรรม (9) ใช้ดนตรีในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันของคนในสังคม (Marriam, 1995; Goldberg & Scott-kassner, 2002) ดังนั้น การบูรณาการทักษะดนตรีพื้นบ้านจึงมีความสำคัญและความจำเป็นต่อการพัฒนาการทางด้านต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตอันส่งผลเกิดการใช้ชีวิตอย่างสมดุลและมีความสุข

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบูรณาการทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านโรงเลื่อย จังหวัดบุรีรัมย์ คณะผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านโรงเลื่อย จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งประชากรได้มาจากจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำนวน 107 คน

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านโรงเลื่อย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 20 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนที่มีพื้นฐานความรู้เบื้องต้นด้านดนตรีพื้นบ้าน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1 ตุลาคม 2566-30 มิถุนายน 2567

ด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

สมมติฐานการวิจัย

1. ชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านโรงเลื่อย จังหวัดบุรีรัมย์ ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 75/75

2. นักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านโรงเลื่อย จังหวัดบุรีรัมย์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังใช้ชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านโรงเลื่อย จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งประชากรได้มาจากจำนวนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5-6 จำนวน 107 คน

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านโรงเลื่อย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 20 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนที่มีพื้นฐานความรู้เบื้องต้นด้านดนตรีพื้นบ้าน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านโรงเลื่อย จังหวัดบุรีรัมย์ ก่อเรียนและหลังเรียน

2. ชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านโรงเลื่อย จังหวัดบุรีรัมย์

3. แบบวัดทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านโรงเลื่อย จังหวัดบุรีรัมย์

4. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านโรงเลื่อย จังหวัดบุรีรัมย์

การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

ในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย คณะผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะดนตรีพื้นบ้าน คณะผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้ 1.1) ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการวัดทักษะดนตรีพื้นบ้าน 1.2) วิเคราะห์เนื้อหาสาระ มาตรฐานการจัดการเรียนรู้ มาตรฐานหลักสูตร และตัวชี้วัดเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแบบทดสอบ 1.3) จัดทำโครงร่างแบบทดสอบเสนออาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความถูกต้องของการใช้ภาษาและครอบคลุมเนื้อหาสาระและนำไป

ปรับปรุงแก้ไข 1.4) สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะดนตรีพื้นบ้าน แบบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน 1 คะแนน เมื่อผู้เรียนตอบถูก และ 0 คะแนนเมื่อผู้เรียนตอบผิด 1.5) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะดนตรีพื้นบ้าน จำนวน 30 ข้อ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีพื้นบ้าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ และนำผลมาวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องของเนื้อหา (IOC) เลือกข้อสอบที่มีค่าตั้งแต่ 0.50-1.00 จึงถือว่าเป็นข้อสอบที่ใช้ได้ ถ้าค่า IOC น้อยกว่า 0.50 ถือว่าเป็นข้อสอบที่ใช้ไม่ได้ ถ้าข้อใดใช้ไม่ได้ผู้วิจัยจะตัดทิ้งไป (ไพศาล วรคำ, 2555) หลังจากนั้นคณะผู้วิจัยจะคัดแบบทดสอบให้เหลือเพียง 20 ข้อ ผลจากการตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาของแบบทดสอบ พบว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะดนตรีพื้นบ้าน มีค่าคะแนนอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 แสดงให้เห็นได้ว่าแบบทดสอบสามารถนำไปใช้ในการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างได้ 1.6) นำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักเรียนในโรงเรียนเทศบาล 1 จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 20 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ แล้วนำมาตรวจให้คะแนน โดยให้ 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบถูก และให้ 0 คะแนนสำหรับข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบ โดยกำหนดคุณลักษณะของแบบทดสอบเพื่อประเมินตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้ 1.6.1) ค่าความยากง่ายรายข้อ (p) และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) โดยเลือกข้อที่มีความยากง่ายรายข้อ (p) ระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป และยิ่งมีค่าเข้าใกล้ 1.00 แสดงว่าแบบทดสอบมีค่าอำนาจจำแนกดี (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) พบว่า แบบทดสอบวัดทักษะดนตรีพื้นบ้าน มีค่าความยากง่ายรายข้อ (p) อยู่ระหว่าง 0.55 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) มีค่าตั้งแต่ 0.20 แสดงให้เห็นว่าแบบทดสอบวัดทักษะดนตรีพื้นบ้าน สามารถนำไปใช้ในการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะดนตรีพื้นบ้านของผู้เรียนได้ และ 1.6.2) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะดนตรีพื้นบ้าน จำนวน 20 ข้อ ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ (rtt) ทั้งฉบับ โดยวิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson: KR) ใช้สูตร KR-20 (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ พบว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะดนตรีพื้นบ้านมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.73 และ 1.7) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะดนตรีพื้นบ้านที่ผ่านการพัฒนาคุณภาพไปทดสอบวัดทักษะดนตรีพื้นบ้านก่อนเรียนและหลังเรียน ตามเกณฑ์ที่กำหนด 75/75

2. ชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้าน คณะผู้วิจัยดำเนินการดังนี้ 2.1) ศึกษารายละเอียดของเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้ตามหลักสูตรเพื่อให้เข้าใจถึงหลักการ จุดมุ่งหมายโครงของสร้างหลักสูตร แนวในการดำเนินการ เวลาเรียน กระบวนการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลผู้เรียน 2.2) ศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ที่จะนำมาใช้ในการสร้างชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้าน 2.3) ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และหลักการเกี่ยวกับการสร้างเอกสารและชุดฝึกทักษะที่มีนักวิจัย นักวิชาการ หรือผู้ที่ศึกษาไว้แล้วเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้าน โดยดำเนินการสร้างชุดฝึก จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ โดยใช้ระยะเวลา 16 ชั่วโมง ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจาก 4 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้ (1) ทักษะการฟังดนตรี (2) ทักษะการปฏิบัติดนตรี (3) ทักษะการบรรเลงรวมวง และ (4) ทักษะการเคลื่อนไหวประกอบจังหวะ 2.4) นำชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คนได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีพื้นบ้าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล ได้ทำการตรวจสอบความสอดคล้องแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่มีความบกพร่องและส่งกลับให้ผู้เชี่ยวชาญได้ทำการตรวจสอบอีกครั้ง ผลการตรวจสอบความสอดคล้อง พบว่า ชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านมีค่าเท่ากับ 0.92 แสดงให้เห็นว่า ชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านมีความสอดคล้องกับเนื้อหาและคุณภาพของชุดฝึกทักษะที่สามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้เป็นอย่างดี และ 2.5) นำชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้าน จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านโรงเลื่อย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 20 คน

3. แบบวัดทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านก่อนเรียนและหลังเรียน โดยให้นักเรียนได้ทดลองปฏิบัติจริง และทำการประเมินทักษะการปฏิบัติ โดยมีขั้นตอนดังนี้ 3.1) ศึกษาเอกสาร

ตำรา บทความวิชาการ บทความวิจัย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการวัดทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้าน 3.2) จัดทำโครงร่างแบบวัดทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้าน โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านการฟังดนตรี ทักษะด้านการปฏิบัติดนตรี ทักษะด้านบรรเลงรวมวง และทักษะด้านการเคลื่อนไหวประกอบจังหวะ และการกำหนดค่าคะแนนทักษะละ 10 คะแนน 3.3) นำแบบวัดทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้าน เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีพื้นบ้าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความถูกต้องของการใช้ภาษาและครอบคลุมเนื้อหาของการวิจัย และนำผลมาวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องของเนื้อหา (IOC) เลือกข้อสอบที่มีค่าตั้งแต่ 0.50-1.00 จึงถือว่าเป็นแบบประเมินที่ใช้ได้ ถ้าค่า IOC น้อยกว่า 0.50 ถือว่าเป็นแบบวัดทักษะที่ใช้ไม่ได้ ถ้าข้อใดใช้ไม่ได้ผู้วิจัยจะดำเนินการปรับปรุงแก้ไขประเด็นคำถามและส่งกลับให้ผู้เชี่ยวชาญทำการประเมินอีกครั้ง (ไพศาล วรคำ, 2555) ผลการประเมินสอดคล้องของเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญในภาพรวมทั้งฉบับ มีค่าเฉลี่ยความสอดคล้องเท่ากับ 0.87 แสดงให้เห็นว่าแบบวัดทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านมีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ ทำให้สามารถนำไปประเมินทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านกับกลุ่มตัวอย่างได้ และ 3.4) นำแบบวัดทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านที่ผ่านการประเมินความสอดคล้องของเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญไปวัดทักษะการปฏิบัติดนตรีพื้นบ้านกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้าน คณะผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้ 4.1) ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้าน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม 4.2) จัดทำโครงร่างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่กำหนด โดยพิจารณาเนื้อหาให้สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ และแผนการเรียนรู้ที่คณะผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมา 4.3) จัดประชุมระดมสมอง (Brainstorm) อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร สาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความถูกต้องของการใช้ภาษาและครอบคลุมเนื้อหาของการวิจัย และมีความสอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ และแผนการเรียนรู้ร่วมถึงการปรับแก้ไขข้อคำถาม 4.4) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามที่ได้จากการจัดประชุมระดมสมองกับอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสาขาวิชาดนตรีศึกษา คณะครุศาสตร์ ไปตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา (IOC) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรี ผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีพื้นบ้าน และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความถูกต้องของการใช้ภาษาและครอบคลุมเนื้อหาของการวิจัย ซึ่งใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายเพื่อหาค่าเฉลี่ย และค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ต้องการวัด (ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน, 2561) โดยผลการพิจารณาความสอดคล้อง พบว่า แบบสอบถามมีค่าความสอดคล้องทั้งฉบับเท่ากับ 0.88 4.5) นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาที่มีความถูกต้องและครบถ้วนสมบูรณ์แล้วนำไปตรวจสอบหาคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้ 4.5.1) การนำแบบสอบถามไปทดสอบใช้ (Try-out) กับนักเรียนในโรงเรียนเทศบาล 1 จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 20 คน 4.5.2) นำแบบสอบถามไปหาค่าอำนาจจำแนกแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค Item - total Correlation ซึ่งความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.544-0.929 ซึ่งสอดคล้องกับ Rovinelli and Hambleton (1977) แสดงให้เห็นว่าค่าอำนาจจำแนกมีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถือว่ารายข้อของแบบสอบถามมีความสอดคล้องกันระหว่างรายข้อของแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัด และ 4.5.3) นำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้าน มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง 0.869-0.951 ซึ่งสอดคล้องกับ Hair et al. (2006) แสดงความเห็นว่า ค่า Alpha มากกว่า 0.7 เป็นค่าที่ยอมรับได้ สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างได้และ 4.6) นำผลที่ได้จากการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขแล้วจัดทำ

แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้แบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลสภาพปัญหาด้านทักษะดนตรีพื้นบ้าน เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการออกแบบกระบวนการพัฒนาทักษะการเรียนเรียน และการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการจัดเวทีสนทนากลุ่ม (Focus Group)

2. การพัฒนาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้าน ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 คณะผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

2.1 นำแบบทดสอบวัดทักษะดนตรีพื้นบ้านก่อนเรียน ทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการฟังดนตรี 2) ด้านการปฏิบัติดนตรี 3) ด้านบรรเลงรวมวง และ 4) ด้านการเคลื่อนไหวประกอบจังหวะ จำนวน 20 ข้อ ไปดำเนินการทดสอบวัดทักษะดนตรีพื้นบ้านก่อนกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียน จำนวน 20 คน

2.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้าน จำนวน 4 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ (1) ทักษะด้านการฟังดนตรี (2) ทักษะด้านการปฏิบัติดนตรี (3) ทักษะด้านบรรเลงรวมวง และ (4) ทักษะด้านการเคลื่อนไหวประกอบจังหวะ ไปใช้ในกิจกรรมการพัฒนาทักษะดนตรีพื้นบ้านให้กับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะ ความเชี่ยวชาญ และความชำนาญทางด้านดนตรีพื้นบ้าน โดยให้นักเรียนได้ทดลองปฏิบัติจริง

2.3 นำแบบวัดทักษะดนตรีพื้นบ้านหลังเรียน ทั้ง 4 ด้าน จำนวน 20 ข้อ ไปดำเนินการทดสอบวัดทักษะดนตรีพื้นบ้านหลังเรียนหลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.4 ประเมินผลการวัดทักษะดนตรีพื้นบ้านก่อนเรียนและหลังเรียนเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด 75/75

3. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังใช้ชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้าน คณะผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

3.1 การดำเนินการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะดนตรีพื้นบ้านก่อนเรียน

3.2 การดำเนินการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะดนตรีพื้นบ้านหลังเรียน

3.3 วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังใช้ชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านก่อนเรียนและหลังเรียน

4. ประเมินความพึงพอใจด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการใช้แบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการงานวิจัย คณะผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสนทนากลุ่ม การระดมสมอง และการสัมภาษณ์เกี่ยวกับองค์ความรู้พื้นฐานด้านดนตรี ลักษณะและประเภทของเครื่องดนตรี และสภาพปัญหาปัจจุบันของทักษะด้านดนตรี รวมทั้งผลการดำเนินงานของการทำกิจกรรมร่วมกัน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เป็นการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาแล้วนำข้อมูลมาสรุปแบบความเรียง

2. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบทดสอบวัดทักษะดนตรีพื้นบ้านก่อนเรียนและหลังเรียน เป็นการประเมินทักษะ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการฟังดนตรี 2) ด้านการปฏิบัติดนตรี 3) ด้านบรรเลงรวมวง และ 4) ด้านการเคลื่อนไหวประกอบจังหวะ เพื่อหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 75/75 โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

3. การวิเคราะห์ข้อมูลชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยการหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) ตามเกณฑ์ที่กำหนด 75/75

4. การวิเคราะห์ข้อมูลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านโรงเลื่อย จังหวัดบุรีรัมย์ ก่อนเรียนและหลังเรียน กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน 1 คะแนนเมื่อผู้เรียนตอบถูก และ 0 คะแนนเมื่อผู้เรียนตอบผิดโดยการทดสอบค่าที (t-test Dependent Sample)

5. การวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจด้วยแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านโรงเลื่อย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยใช้วิธีการประมวลผลทางหลักสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับบรรยายและสรุปผลการวิจัย โดยกำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถามดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

ระดับความพึงพอใจมากที่สุด เท่ากับ 5 คะแนน

ระดับความพึงพอใจมาก เท่ากับ 4 คะแนน

ระดับความพึงพอใจปานกลาง เท่ากับ 3 คะแนน

ระดับความพึงพอใจน้อย เท่ากับ 2 คะแนน

ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด เท่ากับ 1 คะแนน

แล้วนำคะแนนไปหาค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

4.51 - 5.00 หมายถึงความพึงพอใจมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึงความพึงพอใจมาก

2.51 - 3.50 หมายถึงความพึงพอใจปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึงความพึงพอใจน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึงความพึงพอใจน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ค่าความเที่ยงตรง การหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ และการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability Test) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient Method) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

3. สถิติทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ การหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) ตามเกณฑ์ที่กำหนด 75/75 และการทดสอบค่าที (t-test Dependent Sample)

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาด้านทักษะดนตรีพื้นบ้าน พบว่า 1) สภาพปัญหาด้านดนตรี พบว่า นักเรียนมีการเรียนทักษะด้านดนตรีบ้างในรายวิชาดนตรี โดยเรียนเพียงแค่เนื้อหาพื้นฐาน สำหรับการฝึกปฏิบัติจริงยังไม่ได้มีการฝึกปฏิบัติเนื่องจากเครื่องมือและอุปกรณ์ทางด้านดนตรียังมีได้เพียงพอและเครื่องดนตรีบางชนิดที่โรงเรียนยังไม่มี และ 2) กิจกรรมที่จะใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่จะนำมาใช้ในการฝึกทักษะด้านดนตรี ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ทีมนักวิจัยเตรียมกิจกรรมเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในลักษณะของกิจกรรมนันทนาการหรือเป็นกิจกรรมเสริมทักษะเพิ่มเติมนอกจากที่โรงเรียนได้สอนในรายวิชา ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติกิจกรรมการเรียน ทีมนักวิจัยมีการใช้กิจกรรมการฟังการเคลื่อนไหวการร้องเพลงหรือการเล่นเครื่องดนตรีมาช่วยในการจัดกิจกรรมการสอน รวมถึงกระบวนการบทเพลงให้เหมาะกับบริบทของนักเรียนในโรงเรียน และ ขั้นที่ 3 สรุปบทเรียนและประเมินผล ในขณะทำกิจกรรมทีมนักวิจัยจะต้องสังเกตพัฒนาการผู้เรียนและให้ผู้เรียนได้รู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนและการทำกิจกรรมเพื่อทำการสรุปบทเรียนและประเมินผลผู้เรียนเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป

2. ผลการพัฒนาประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านโรงเลื่อย จังหวัดบุรีรัมย์ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์เปรียบเทียบประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบ มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านโรงเลื่อย จังหวัดบุรีรัมย์ ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

แผนการจัดการเรียนรู้	คะแนนทดสอบก่อนเรียน				คะแนนทดสอบก่อนเรียน				ประสิทธิภาพ
	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	ร้อยละ (E_1)	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	ร้อยละ (E_2)	
1	10	7.65	0.24	76.50	10	8.65	0.75	86.50	E_1/E_2 76.25/88.25
2	10	7.73	0.38	77.25	10	8.95	0.83	89.50	
3	10	7.80	0.41	78.00	10	8.85	0.81	88.50	
4	10	7.85	0.43	78.50	10	8.85	0.75	88.50	
รวม	**40**	**30.50**	**0.62**	**76.25**	**40**	**35.30**	**0.79**	**88.25**	

จากตารางที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านโรงเลื่อย จังหวัดบุรีรัมย์ เท่ากับ 76.25/88.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75

3. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังใช้ชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านโรงเลื่อย จังหวัดบุรีรัมย์ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังใช้ชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านโรงเลื่อยจังหวัดบุรีรัมย์

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	N	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S.D.	df	t	Sig.
ก่อนเรียน	20	20	6.85	1.53	19	18.105	0.000*
หลังเรียน	20	20	15.90	1.55			

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนมีผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังใช้ชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนมีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียน คือ ค่าเฉลี่ยก่อนเรียนมีค่าเท่ากับ 6.85 ค่าเฉลี่ยหลังเรียนมีค่าเท่ากับ 15.90 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าให้เห็นว่ากระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านที่ผู้วิจัยพัฒนาทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านโรงเลื่อย จังหวัดบุรีรัมย์ ดังตารางที่ 3 ซึ่งพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.50, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน และอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการวัดผลประเมินผลอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.63, S.D. = 0.54) ด้านครูผู้สอนอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.58, S.D. = 0.48) ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$ = 4.52, S.D. = 0.59) ด้านสื่อในการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.47, S.D. = 0.56) ด้านชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ =

4.45, S.D. = 0.57) และด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 4.00, S.D. = 0.56) (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 ความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านโรงเลื่อย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมและเป็นรายด้าน

รายการ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านเนื้อหา	4.35	0.60	มาก
ด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้	4.52	0.59	มากที่สุด
ด้านชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้าน	4.45	0.57	มาก
ด้านสื่อในการจัดการเรียนรู้	4.47	0.56	มาก
ด้านครูผู้สอน	4.58	0.48	มากที่สุด
ด้านการวัดผลประเมินผล	4.63	0.54	มากที่สุด
โดยรวมเฉลี่ย	**4.50**	**0.56**	**มาก**

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การบูรณาการทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติฯ บ้านโรงเลื่อย จังหวัดบุรีรัมย์โรงเลื่อย จังหวัดบุรีรัมย์ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. นักเรียนมีการเรียนทักษะด้านดนตรีบ้างในรายวิชาดนตรี โดยเรียนเพียงแค่เนื้อหาพื้นฐาน สำหรับการฝึกปฏิบัติจริงยังไม่ได้มีการฝึกปฏิบัติ เนื่องจากเครื่องมือและอุปกรณ์ทางด้านดนตรียังมีได้เพียงพอ และ 2) กิจกรรมที่จะใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่จะนำมาใช้ในการฝึกทักษะด้านดนตรี ได้แก่ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นปฏิบัติกิจกรรมการเรียน สรุปบทเรียนและประเมินผล เนื่องจาก การจัดการเรียนการสอนทักษะดนตรีพื้นบ้านเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนจะมีพื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกัน อาจารย์ผู้สอนจำเป็นที่จะต้องหาเครื่องมือเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ไปอย่างพร้อม ๆ กัน อันส่งผลให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ที่เท่ากัน ดังนั้น ในการจัดการเรียนการสอนหากอาจารย์ผู้สอนชุดการสอนที่มีความเหมาะสมกับบริบทและพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนจะทำให้อาจารย์ผู้สอนมีเครื่องมือเข้ามาช่วยในการถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้เรียนได้เกิดความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาได้ง่ายขึ้น ผู้เรียนก็จะสามารถเรียนรู้อย่างเข้าใจและมีทักษะเพิ่มมากขึ้นจะส่งผลให้ผู้เรียนสามารถมีผลการเรียนที่ดีขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของกมลชนก อรรคอำนวย (2563) พบว่า 1) การอนุรักษ์วงดนตรีพื้นบ้านอีสานโรงเรียนมัธยมในจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า การอนุรักษ์ดนตรีพื้นบ้านอีสานโรงเรียนมัธยมในจังหวัดกาฬสินธุ์ มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1.1) วิธีการอนุรักษ์วงดนตรีพื้นบ้านอีสาน 1.2) ขั้นตอนการอนุรักษ์วงดนตรีพื้นบ้าน และ 1.3) ปัญหาและอุปสรรคในการอนุรักษ์ดนตรีพื้นบ้าน และ 2) แนวทางการพัฒนาวงดนตรีพื้นบ้านอีสาน โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า แนวทางในการพัฒนาวงดนตรีพื้นบ้านอีสานโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดกาฬสินธุ์ มี 4 แนวทาง ได้แก่ 2.1) แนวทางในการพัฒนาด้านเครื่องดนตรี 2.2) แนวทางในการพัฒนาด้านรูปแบบการนำเสนอ 2.3) แนวทางในการพัฒนาด้านบุคลากร และ 2.4) แนวทางในการพัฒนาด้านงบประมาณ

2. ประสิทธิภาพของชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านเท่ากับ 76.25/88.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75 เนื่องจาก ชุดฝึกทักษะถือเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยังเป็นเครื่องมือให้อาจารย์ผู้สอนสามารถสอนได้ง่ายขึ้น และยังเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะและความเข้าใจกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพิ่มมากขึ้นด้วย ดังนั้น หากอาจารย์ผู้สอนมีการสร้างสรรค์และพัฒนาชุดฝึกทักษะที่เป็นไปตามบริบทของผู้เรียนก็จะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดทักษะมากเพิ่มขึ้น รวมถึงผู้เรียนมี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้นตามไปด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของชานนท์ จงจินากูล และคณะ (2566) ที่พบว่า 1) ประสิทธิภาพชุดฝึกทักษะกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 98.88/98.33 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 2) ทักษะปฏิบัติกลองชุดโดยใช้ Scoring Rubric ได้ค่าเฉลี่ยร้อยละ 98.61 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 และผ่านเกณฑ์การปฏิบัติ สอดคล้องกับงานวิจัยของพิศสุดา สีอ่อน และคณะ (2564) ที่พบว่า ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ โดยมีค่าประสิทธิภาพ 84.80/87.89 เป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 และ 2) ทักษะปฏิบัติด้านดนตรีหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. นักเรียนมีผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังใช้ชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ 1 เนื่องจาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนถือเป็นผลสำเร็จในกระบวนการจัดการเรียนการสอน หากอาจารย์ผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ดีและเหมาะสมกับผู้เรียน มีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พัฒนาศักยภาพผู้เรียนตามบริบทและพื้นฐานความรู้ คิดค้นวิธีการสอนที่มีความหลากหลายเพื่อนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการเรียนอันจะทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของดิลก อุตราช และนฤมล ภูสิงห์ (2566) ที่พบว่า 1) ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานร่วมกับชุดกิจกรรมมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.17/81.11 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 3) พัฒนาการทักษะการปฏิบัติดนตรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยรวมอยู่ในระดับมาตรฐานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.01 คิดเป็นร้อยละ 80.00 สอดคล้องกับงานวิจัยของชัยวัฒน์ เกษจันทร์ และวัน เดชพิชัย (2564) ที่พบว่า 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนไชยาวิทยา อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีสูงขึ้นหลังจากได้รับการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ดนตรีตามแนวคิดของโคดายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนไชยาวิทยา อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีสูงขึ้นหลังจากได้รับการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ดนตรีแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนไชยาวิทยา อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี กลุ่มทดลองที่ได้รับการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ดนตรีตามแนวคิดของโคดายมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาดนตรีและทักษะการบรรเลงสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ได้รับการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. นักเรียนมีความพึงพอใจที่มีต่อชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับมากและเป็นรายด้าน ได้แก่ ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านครูผู้สอน และด้านกิจกรรมการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านสื่อในการจัดการเรียน ด้านชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้าน และด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมาก เนื่องจาก กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนถือเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้ อาจารย์ผู้สอนจึงจำเป็นที่จะต้องมีการวางแผนการสอนเป็นอย่างดี มีการทำเทคนิคและวิธีสอนที่มีความหลากหลายมาใช้ในการจัดการสอน ถ่ายทอดความรู้ในเนื้อหาที่สอนอย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย และการใช้จังหวะและทำนองเพลงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สนุกสนานและน่าสนใจจะทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการและทักษะในการเรียนที่เพิ่มขึ้น นอกจากนั้นแล้ว ในการจัดการเรียการสอนหากอาจารย์ผู้สอนมีหน้าที่ในการสร้างสรรค์การสอนจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมาการศึกษาศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนเพื่อหาแนวทางหรือหาเครื่องเข้ามาช่วยในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น มีการใช้เกณฑ์ในวัดและประเมินผลที่ครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้จะส่งผลให้ผู้เรียนมีผลการเรียนที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของชานนท์ จงจินากูล และคณะ (2566) ที่พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อชุดฝึกทักษะที่พัฒนาขึ้นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.53 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.56 หมายความว่าความพึงพอใจของนักเรียนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดสอดคล้องกับงานวิจัยของชัยวัฒน์ เกษจันทร์ และวัน เดชพิชัย (2564) ที่

พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนไชยาวิทยา อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี กลุ่มทดลองหลังได้รับการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ดนตรีตามแนวคิดของโคดายมีคะแนนความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของโยธิน พลเขต (2564) ที่พบว่า เจตคติต่อการใช้สื่อการเรียนรู้ดนตรีพื้นบ้านอีสานของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยโดยรวม 4.22 อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสาหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยบูรณาการร่วมกับดนตรีประเภทอื่นๆ ให้มีความสอดคล้องด้านเนื้อหาและเหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนเพื่อให้เกิดความหลากหลายทางด้านดนตรีและกิจกรรมอื่นๆ เพิ่มมากขึ้น

2. ครูผู้สอนควรชุดฝึกทักษะดนตรีพื้นบ้านไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การพัฒนาทักษะดนตรีอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการฝึกทักษะการปฏิบัติทางด้านดนตรีให้ผู้เรียนได้เกิดทักษะปฏิบัติทางด้านดนตรีที่มีความหลากหลาย

3. ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญกับด้านเนื้อหา ในประเด็นเนื้อหาที่เรียนมีความเหมาะสมกับเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากเป็นประเด็นที่มีผลการประเมินความพึงพอใจต่ำที่สุด

4. ครูผู้สอนควรมีการนำชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ไปใช้ในการถ่ายทอดให้กับผู้เรียนกลุ่มอื่น ๆ เพื่อเป็นขยายพื้นที่ในการจัดการศึกษาและเป็นการนำชุดความรู้ไปใช้ประโยชน์อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาและสังเคราะห์ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ดนตรีพื้นบ้านแยกเป็นแต่ละชนิดเพื่อหาประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนและสร้างชุดการเรียนรู้แยกตามเครื่องดนตรีเพื่อให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพและสมรรถนะตรงตามคุณลักษณ์อันพึงประสงค์

2. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาการพัฒนาทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมให้กับคนในชุมชนที่เป็นการแสดงด้านดนตรีพื้นบ้านที่มีความน่าสนใจและทันสมัยเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3. ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาการบูรณาการทักษะดนตรีพื้นบ้านโดยการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มอื่น ๆ อาทิ นักศึกษาสาขาดนตรีศึกษา นักศึกษาสาขาวิชานาฏศิลป์ และนักเรียนระดับชั้นมัธยม เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กมลชนก อรรคอำนวย. (2563). *แนวทางพัฒนาวงดนตรีพื้นบ้านอีสาน โรงเรียนมัธยมในจังหวัดกาฬสินธุ์* (วิทยานิพนธ์ดุริยางคศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

กฤษฎ์ พีรธนัศสกุล. (2564). ฝึกเป่าแคนโดยใช้ K6 Model เพื่อการอนุรักษ์ศิลปะพื้นบ้านอีสาน. *วารสารวิชาการ, 24*(3), 30-39.

เกษมสันต์ ตราชู. (2564). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะทางดนตรีตามแนวคิดของดาลโครซสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4* (วิทยานิพนธ์ดุริยางคศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ชัยวัฒน์ เกษจันทร์ และวัน เดชพิชัย. (2564). ผลของการใช้กิจกรรมการเรียนรู้ดนตรีตามแนวคิดของโคดายที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการบรรเลงดนตรีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ใน *การประชุมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 12* (น. 863-875). สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

ชานนท์ จงจินากูล, สยาม จวงประโคน, และชานนท์ ดำสนิท. (2566). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติกลองชุดตามแนวคิดของเดวีส์รายวิชาดุริยางค์สากล 2 สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยนาฏศิลป์กาฬสินธุ์. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 42*(1), 47-57.

ดารณี ศักดิ์ศิริผล. (2549). การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยที่มีภาวะเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาทางการเรียนรู้. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ ศรีนครินทรวิโรฒ, 7*(1), 20-28.

ดิลก อุตราช และนฤมล ภูสิงห์. (2566). การส่งเสริมทักษะการปฏิบัติดนตรีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสานร่วมกับชุดกิจกรรมรายวิชาดนตรี-นาฏศิลป์. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ, 17*(3), 55-69.

ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน. (2561). *การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา.* มหาสารคาม : ตักศิลาการพิมพ์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น.* พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

ปิยพันธ์ แสนทวีสุข, สุพรรณี เหลือบุญชู, อนุชิต แสนทวีสุข, สุทธิศักดิ์ แสนทวีสุข, กานนท์ เวชกามา, วัชระ หอมหวล, และศราวุธ โชติจำรัส. (2547). *การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นดนตรีพื้นบ้านอีสานเรื่องการขับร้องเพลงพื้นบ้านอีสาน* (รายงานวิจัย). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ปิยพันธ์ แสนทวีสุข. (2549). *ดนตรีพื้นบ้านอีสาน.* มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.

พจณิชา ฤกษ์สมุทร. (2562). การพัฒนาทักษะทางดนตรีเพื่อให้เกิดความคิดริเริ่มในทางสร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัยจากการจัดประสบการณ์ในรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ทางดนตรีตามทฤษฎีของโคดาย. *วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 11*(21), 74-87.

พนมพร จันทรปัญญา และวลัยพร เตชะสรพัศ. (2559). *การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาในหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา* (รายงานการวิจัย). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเอร์น.

พรรณทิภา คำพรหม. (2551). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อทักษะการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษาคณะครุศาสตร์ศึกษาศาสตร์ การวิเคราะห์ถดถอยแบบกำหนดลำดับขั้น* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พิศสุดา สีอ่อน, อัญชลี แสงอาวุธ, และกฤษณี สงสวัสดิ์. (2564). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาดนตรีสำหรับเด็กโดยใช้หลักการเรียนรู้ตาม แนวคิดของคาร์ล ออร์ฟเพื่อส่งเสริมทักษะการปฏิบัติด้านดนตรีสำหรับเด็กปฐมวัย. *วารสารศิลปะศาสตร์และอุตสาหกรรมบริการ, 4*(2), 341-352.

ไพศาล วรคำ. (2555). *การวิจัยทางการศึกษา Education Research*. พิมพ์ครั้งที่ 5. มหาสารคาม: ตักศิลาการพิมพ์.

โยธิน พลเขต. (2564). *การสร้างสรรค์สื่อการเรียนรู้ดนตรีพื้นบ้านอีสานสู่ชุมชนอย่างยั่งยืน* (รายงานการวิจัย). กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.

ลลิดา ธรรมบุตร, ปริญญา ทองสอน, และอาพันธ์ชนิต เจนจิต. (2556). การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ เรื่อง การอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัด สมุทรปราการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. วารสาร*การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 7*(2), 56-69.

วาสนา สาระจันทร์. (2561). *การจัดการเรียนรู้วิชาดนตรี ตามแนวคิดของคาร์ลออร์ฟร่วมกับกระบวนการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติทางดนตรีและทักษะความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แนะวัตกรรมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย* (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

ศิษาวรรณ อินทะเสน. (2553). *การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ วิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการคูณ โดยใช้ชุดฝึกทักษะและกระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4* (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต). บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

เสาวลักษณ์ รัตนิพนธ์. (2560). *ความรู้เกี่ยวกับงานบริการวิชาการแก่สังคม*. สืบค้นเมื่อ 10 พฤศจิกายน 2566 จาก http://chumphon2.mju.ac.th/km/?p=520.

อัจฉรา ชำนาญวงษ์. (2553). *ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดนตรีพื้นบ้านอีสานพื้นฐานการตีโปงลางแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนสาระ การเรียนรู้ศิลปะดนตรีชั้นประถมศึกษาปีที่ 5* (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.

Goldberg, M., & Scott-kassner, C. (2002). Teaching other subject through music. In Colwell, R., & Richardson, C. (Eds.). *The new handbook of research on music teaching and learning: A project of the music educations national conference*. New York: Oxford University Press.

Hair, J., Black, W., Babin, B., Anderson, R., & Tatham, R. (2006). *Multivariate Data Analysis*. 6th ed. Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall.

Merriam Webster, Incorporated. (1995). *Merriam-Webster's Collegiate Dictionary.* 10th ed. Massachusetts: Merriam-Webster.

Rovinelli, R. J., & Hambleton, R. K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. *Tijdschrift voor Onderwijsresearch, 2*(2), 49-60.